SEAT No.________ [A-70]

No. of Printed Pages: 4

SARDAR PATEL UNIVERSITY

T Y B A EXTERNAL EXAMINATION (OLD COURSE)

DAY: Monday DATE: 25/04/2022 TIME: 03:00 P.M to 05:00 P.M

Subject: TRANSLATION Paper: TRA303 Subject Course Code: TYBATRA303

Title: TRANSLETION: III Total Marks: (70)

નોંધ: જમણી બાજુ લખેલા આંકડા ગુણ દર્શાવે છે.

પ્રશ્ન : ૧) રાષ્ટ્રીય એકતા અને સાંસ્કૃતિક આદાન-પ્રદાનમાં અનુવાદની કેવી મહત્વની ભૂમિકા છે ? તેની ચર્ચા કરો. ૧૭

અથવા

પ્રશ્ન : ૧) નીચેની બંને ટૂંકનોંધ મુદ્દાસર લખો

૧) અનુવાદની શૈલી ૨) અનુવાદ પ્રવૃત્તિને નડતી સમસ્યાઓ.

પ્રશ્ન : ૨. અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ દસ શબ્દોના ગુજરાતી અને હિન્દી પર્યાયસૂચક શબ્દો જણાવો ૧૦

1) Kinship **2)** Motivation **3)** Placement **4)** Execution **5)** Per Annum **6)** Dead stock

7) Arbitrary **8)** Nickname **9)** Dispute **10)** Homeland **11)** Church yard **12)** Havoc

13) Repentance **14)** Indifferent **15)** Competent **16)** Good will **17)** Proclamation

18) Negligence **19)** Lookout **20)** Abroad

પ્રશ્ન : ૨. બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ ચાર શબ્દસમૂહ, કહેવત અને સંક્ષિપ્તના પૂર્ણરૂપ ગુજરાતીમાં અને હિન્દીમાં જણાવો: ૦૮

(1) Look into the matter **(2)** as desired **(3)** In spite of the fact **(4)** little learning is a dangerous thing. **(5)** Barking dog seldom bite. **(6)** NCC **(7)** ATIRA **(8)** TADA

Q: 3. A) Translate the following paragraph into Gujarati: 09

All elephants have several distinctive features the most notable of which is a long trunk or proboscis, used for many purposes, particularly breathing, lifting water and grasping objects. Their incisors grow into tusks, which can serve as weapons and as tools for moving objects and digging. Elephant's large ear flaps help to control their body temperature. Their pillar-like legs can carry their

PTO

great weight. African elephants have larger ears and concave backs while Asian elephants have smaller ears and convex or level backs. One of the biggest threats to elephant populations is the ivory trade, as the animals are poached for their ivory tusks. Other threats to wild elephants include habitat destruction and conflicts with local people. Elephants are used as working animals in Asia. In the past they were used in war; today, they are often put on display in zoos and circuses.

Or

Summer is the warmest of the four temperate seasons which also include winter, spring and autumn. It occurs between spring and autumn. It is known for the longest days and shortest nights. The seasons start on different dates in different cultures based on astronomy and regional meteorology. However, when it is summer in the southern hemisphere it is winter in the northern hemisphere, and vice versa. Summer is traditionally associated with hot dry weather, but this dose not occurs in all regions. For example, the wet season occurs during summer across many parts of the tropics and subtropics. Tropical cyclones develop and roam the tropical and subtropical oceans during the summer. In the interior of continents, thunderstorms are most likely to produce hail during the afternoon and evening. Schools and universities have a summer break to take advantage of the warmer weather and longer days.

પ્રશ્ન : ૩. B) નીચેના પરિચ્છેદનો અંગ્રેજીમાં અનુવાદ કરો: ૦૯

આજે પણ ઘણાં વાલી માને છે કે શિક્ષણની જવાબદારી માત્ર શાળા અને શિક્ષકની છે. તેમને લાગે છે કે, અમે બાળકોને નિયમિતપણે શાળામાં મોકલીએ છીએ, પરંતુ અમારાં બાળકોને મળતા શિક્ષણથી અમને બિલકુલ સંતોષ થતો નથી. ત્યારે પ્રશ્ન થાય છે કે શું શિક્ષણની જવાબદારી માત્ર શિક્ષક અને શાળાની જ છે? તે માટે વાલીની કોઈ જ જવાબદારી કે ભૂમિકા હોય શકે ખરી ? હા, શિક્ષણ એ માત્ર અક્ષરજ્ઞાન જ હોય તો તેની જવાબદારી માત્ર શાળા અને શિક્ષકની ગણી શકાય. પરંતુ સાચા અર્થમાં અક્ષરજ્ઞાન એ શિક્ષણ નથી. શાળામાં અપાતું ઔપચારિક શિક્ષણ અને બહારથી કે મિત્રો પાસેથી કે આસપાસના વાતાવરણમાંથી મેળવવામાં આવતાં અનૌપચારિક શિક્ષણનું પણ ઘણું જ મહત્વ છે. દરેક વ્યક્તિના જીવનવિકાસ માટે અનૌપચારિક શિક્ષણનું મહત્વ જેટલું આંકીએ તેટલું ઓછું છે.

અથવા

ઉનાળા પછી, વર્ષાઋતુ વરસાદી ઋતુ શરૂ થઈ જાય છે. જ્યારે વરસાદ પડે છે ત્યારે આકાશ ગાઢ વાદળોથી ઢંકાઈ જાય છે. મુખ્યત્વે ભારતમાં અષાઢ અને શ્રાવણ એમ બે મહિનાને વર્ષાઋતુ કહેવામા આવે છે, જ્યારે સમગ્ર ભારતમાં વરસાદનું આગમન થાય છે. ભારતમાં કુદરતે ઋતુઓના ક્રમને એવી રીતે જાળવી રાખ્યા

છે કે એક વિદાય લે છે ત્યારે બીજાનું આગમન ખૂબ જ સુખદ લાગે છે. ઉનાળાની કાળઝાળ ગરમીના કારણે આખી પૃથ્વી ગરમ થઈ જાય છે ત્યારે જાણે ધરતી બળી રહી હોય એવું લાગે છે. ત્યારે દરેક જીવો ગરમીના કારણે વ્યથા અનુભવે છે. વાતાવરણ પવનથી ધૂળમય બની જાય છે, તરસ્યા જાનવરો પાણીના દરેક ટીપાં માટે તડપતા હોય છે. ખેડૂતોની નજર આકાશ તરફ હોય છે અને આવી વિકટ પરિસ્થિતિમાં આકાશમાં વાદળો ઘૂમવા માંડે છે ત્યારે સૌના મન શાંતિથી ભરાઈ જાય છે. મનુષ્યો, પશુ-પક્ષીઓ, વૃક્ષો, છોડ સૌ વર્ષાઋતુના આગમનથી ખુશખુશાલ બની જાય છે.

प्रश्न : ४ अ) निम्नलिखित परिच्छेद का गुजराती में अनुवाद कीजिए । <u>०९</u>

નરેન્દ્રનાથની માતાએ તેમના આધ્યાત્મિક વિકાસમાં ખૂબ જ મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો હતો. નરેન્દ્ર પોતાના જીવનના અંતિમ વર્ષો દરમિયાન પોતાની માતાનું એક વાક્ય ટાંકતા હતા તે આ મુજબ હતું," તમારા સમગ્ર જીવનમાં પવિત્ર રહો; તમારા આત્મસન્માનની રક્ષા કરો અને બીજાના આત્મસન્માન પર કદી અતિક્રમણ ન કરો.પરમ શાંત બનો; પરંતુ જ્યાં જરૂર હોય ત્યાં તમારા હૈયાને કઠણ બનાવી દો." જાણવા મળે છે તેમ તેઓ ધ્યાનમાં પારંગત હતા.કહેવાય છે તેમને ઊંઘમાં એક દિવ્ય પ્રકાશ દેખાતો હતો. અને તેમને ધ્યાન દરમિયાન બુદ્ધના દર્શન થતા હતા. નરેન્દ્રનાથે સન ૧૮૮૦માં કલકત્તા ખાતે પ્રેસિડેંસી કોલેજમાં પ્રવેશ લીધો હતો. અને બીજા વર્ષે તેઓએ કોલેજ બદલીને કલકત્તામાં સ્કોટીશ ચર્ચ કોલેજમાં એડમિશન લીધું હતું. તે દરમિયાન તેમણે પાશ્ચાત્ય તત્વજ્ઞાન અને યુરોપના રાષ્ટ્રોના ઇતિહાસનો અભ્યાસ કર્યો હતો. સને ૧૮૮૧માં તેમણે લલિત કલાની પરીક્ષા પાસ કરી હતી.

<u>अथवा</u>

તેમની શરૂઆતની માન્યતાનું ઘડતર બ્રહ્મોસમાજે કર્યું. બ્રહ્મોસમાજ નિરાકાર ભગવાનમાં માનતો. મૂર્તિપૂજાને નકારતો અને સામાજિક-આર્થિક સુધારાને સમર્પિત હતો. તેઓ બ્રહ્મોસમાજના દેવેન્દ્રનાથ ટાગોર અને કેશવચંદ્ર સેન જેવા આગેવાનોને મળ્યા તથા ભગવાનના અસ્તિત્વ વિષે તેમની સાથે પ્રશ્નોત્તરી કરી, પરંતુ તેમને સંતોષકારક જવાબો નહોતા મળ્યા. નવેમ્બર ૧૮૮૧માં રામકૃષ્ણ પરમહંસની સાથે તેમની મૂલાકાત તેમની જિંદગીનો સંક્રાંતિકાળ પુરવાર થઈ હતી. નરેંદ્ર રામકૃષ્ણ અને તેમના વિચારોને સ્વીકારી શકતા નહોતા, તેમ છતાં તેઓ તેમની ઉપેક્ષા પણ કરી શકતા નહોતા.રામકૃષ્ણના માર્ગદર્શન નીચેની તાલીમના પાંચ વર્ષ દરમિયાન નરેન્દ્રનું એક બેચેન મૂંઝાયેલા, અધીર યુવાનમાંથી એક એવા પરિપક્વ યુવનમાં પરીવર્તન થયું. જે ઈશ્વરને પામવા માટે તમામ ચીજો છોડી દેવા તૈયાર હતો. આ સમય દરમિયાન, નરેન્દ્રએ રામકૃષ્ણને ગુરુ તરીકે સ્વીકાર્યા. વિવેકાનંદને શીખવાડવામાં આવ્યું હતું કે માનવજાતની સેવા

P.T.O

ઈશ્વરની સૌથી અસરકારક સેવા છે. સ્વામી વિવેકાનંદના વિચારોની અનેક વિદ્વાનો અને પ્રખ્યાત વિચારકોએ પ્રસંશા કરી હતી.

પ્રશ્ન : ૪. બ)) निम्नलिखित परिच्छेद का गुजराती में अनुवाद कीजिए । ૮

पारिभाषिक तौर पर संवेदना शब्द को और गहराई में जाकर पहचाना जा सकता है। "साधारणतः संवेदना शब्द का प्रयोग सहानुभूति के अर्थ में होने लगा है। मूलतः वेदना या संवेदना का अर्थ ज्ञान या ज्ञानेंद्रियों का अनुभव है। मनोविज्ञान में इस का यहीं अर्थ ग्रहण जाता है। उसके अनुसार संवेदना उत्तेजना के संबंध में देहरचना की सर्वप्रथम सचेतन प्रक्रिया है, जिससे हमें वातावरण की ज्ञानोपलब्धि होती है। उदाहरण– हरी वस्तु; हरे रंग को देखने की संवेदना उत्तेजना मात्र है। उत्तेजना का हमारे मन पर मस्तिष्क तथा नाड़ी तंतुओं द्वारा प्रभाव पड़ने पर ही हमें उसकी संवेदना होती है। संवेदना हमारे मन की चेतना की वह कूटस्थ अवस्था है, जिसमें हमें विश्व की वस्तु विशेष का बोध न होकर उसके गुणों का बोध होता है। पौढ़ व्यक्तियों में यह संवेदना प्रायः असंभव हो जाती है। यद्यपि साधारणतः अंग्रेजी में 'सिम्पैथी' या 'फेलोफीलिंग' कह सकते हैं, किंतु मनोविज्ञान में'सेन्सेशन' के रूप में ही इसका विशिष्ट प्रयोग होता है। यह हमारी इच्छा पर निर्भर नहीं है। उदाहरणार्थ– मनोहारी संगीत सुनते ही हम अपना आकर्षण नहीं रोक सकते। संवेदना के लिए उत्तेजना की आवश्यकता है, जिससे संबंधित गुण ही हम में संवेदना उत्पन्न करता है। इसे तीन वर्गों में विभाजित किया है– विशिष्ट संवेदना, अंतरावयव संवेदना और स्नायविक संवेदना।

अथवा

ऋतुराज वसन्त के आगमन से ही शीत का भयंकर प्रकोप भाग गया। पतझड़ में पश्चिम-पवन ने जीर्ण-शीर्ण पत्रों को गिराकर लताकुंजों, पेड़-पौधों को स्वच्छ और निर्मल बना दिया। वृक्षों और लताओं के अंग में नूतन पत्तियों के प्रस्फुटन से यौवन की मादकता छा गयी। कनेर, करवीर, मदार, पाटल इत्यादि पुष्पों की सुगन्धि दिग्दिगन्त में अपनी मादकता का संचार करने लगी। न शीत की कठोरता, न ग्रीष्म का ताप। समशीतोष्ण वातावरण में प्रत्येक प्राणी की नस-नस में उत्फुल्लता और उमंग की लहरें उठ रही है। गेहूँ के सुनहले बालों से पवनस्पर्श के कारण रुनझुन का संगीत फूट रहा है। पतों के अधरों पर सोया हुआ संगीत मुखर हो गया है। पलाश-वन अपनी अरुणिमा में फूला नहीं समाता है। ऋतुराज वसन्त के सुशासन और सुव्यवस्था की छटा हर ओर दिखायी पड़ती हैं। कलियों के यौवन की अँगड़ाई भ्रमरों को आमन्त्रण दे रही है। अशोक के अग्निवर्ण कोमल एवं नवीन पत्ते वायु के स्पर्श से तरंगित हो रहे हैं। शीतकाल के ठिठुरे अंगों में नयी स्फूर्ति उमड़ रही है। वसन्त के आगमन के साथ ही जैसे जीर्णता और पुरातन का प्रभाव तिरोहित हो गया है। प्रकृति के कण-कण में नये जीवन का संचार हो गया है। आम्रमंजरियों की भीनी गन्ध और कोयल का पंचम आलाप, भ्रमरों का गुंजन और कलियों की चटक, वनों और उद्यानों के अंगों में शोभा का संचार- सब ऐसा लगता है जैसे जीवन में सुख ही सत्य है, आनन्द के एक क्षण का मूल्य पूरे जीवन को अर्पित करके भी नहीं चुकाया जा सकता है। प्रकृति ने वसन्त के आगमन पर अपने रूप को इतना सँवारा है, अंग-अंग को सजाया और रचा है कि उसकी शोभा का वर्णन असम्भव है, उसकी उपमा नहीं दी जा सकती।

—— X ——